

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/120/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314207183
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314207183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Jána Burika, v právnej veci navrhovateľov: 1/ E. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., F. č. XX, 2/ P. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., X. č. X, obaja právne zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, Čadca, proti odporcovi Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 245,30 € s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 5C/152/2014 zo dňa 06.11.2014, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľom v 1/ a 2/ rade trovy odvolacieho konania v sume 35,96 eur právneho zástupcu navrhovateľov JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., vedený v C., a.s., č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ sumu 245,30 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ trovy konania 164,22 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľov JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., vedený v C., a.s., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

V úvode písomného vyhotovenia rozsudku okresný súd podrobne opísal obsah žalobného návrhu, ktorým sa navrhovatelia domáhali vyplatenia žalovanej sumy voči štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. v platnom znení. Následne prvostupňový súd v rozhodnutí uviedol obsah obrany odporkyne, obsah vykonaných dôkazov a následne citoval ust. zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že navrhovateľom bola uznesením o vznesení obvinenia a následným trestným stíhaním spôsobená škoda, za ktorú podľa príslušných ustanovení Zákona č. 514/2003 Z.z. nesie zodpovednosť odporca. Táto škoda bola navrhovateľovi spôsobená v príčinnej súvislosti s vydaním predmetného uznesenia, ktorým bolo voči navrhovateľovi začaté

trestné stíhanie a vznesené obvinenie. Navrhovatelia včas požiadali odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku, avšak bez úspechu, preto sa po uplynutí 6-mesačnej lehoty obrátili so svojim nárokom na príslušný súd. Súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody (pokiaľ ide o vynaložené trovy obhajoby) neposudzuje účelnosť trov vynaložených v súvislosti s nutnou obhajobou v trestnom konaní, ale posudzuje, o čo sa majetok poškodeného zmenšil v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. Nie je dôležité to, či boli jednotlivé úkony zvoleného alebo ustanoveného advokáta účelne pre hájenie záujmov navrhovateľa v trestnom konaní, ale posudzuje to, o akú sumu sa skutočne zmenšil navrhovateľov majetok v príčinnej súvislosti v vedení trestného stíhania voči jeho osobe. Ak navrhovatelia skutočne zo svojho majetku uhradili v súvislosti s ich zastupovaním v trestnom konaní svojmu advokátovi určitú sumu, tak je nepochybné, že sa o túto sumu reálne zmenšil ich majetok v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania voči ich osobe. Nebyť nezákonne vedeného trestného stíhania voči ich osobe, nemuseli by navrhovatelia zo svojho majetku vynaložiť peniaze na zaplatenie advokáta.

Pokiaľ ide o podmienku 2 vzniku škody, možno uviesť, že škoda je tradične definovaná ako majetková ujma, ktorú možno objektívne vyjadriť všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi. Za skutočnú škodu sa teda považuje majetková ujma vyjadriteľná peniazmi, ktorá spočíva v zmenšení, v znížení, či v inom znehodnotení už existujúceho majetku poškodeného. Už zo samotnej tejto definície je zrejmé, že škodou môžu byť tiež účastníkom konania skutočne vynaložené náklady na to ktoré konanie, nakoľko nimi dochádza k zmenšeniu existujúceho majetku. K tejto súvislosti možno poukázať na to, že zákonodarca už zvolil metódu explicitného zahrnutia, nákladov konania pod pojem škody v Zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Príчинná súvislosť ako jedna zo základných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom konkrétnom prípade bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať. S ohľadom na skutočnosť, že vznik škody nemá spravidla iba jednu príčinu, treba rozlišovať medzi príčinami hlavnými a príčinami vedľajšími. Treba mať preto na zreteli, že ak majú byť splnené podmienky zodpovednosti, protiprávny úkon musí byť následkom aspoň jednej z hlavných príčin. Vzťah medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody musí byť bezprostredný a nie sprostredkovaný.

Pokiaľ ide o naplnenie podmienky 3, je zrejmé, že oslobodenie spod obžaloby alebo zastavenie trestného stíhania v neskoršom konaní spätne znamená, že nezákonne vznesenie obvinenia vyvolalo zo strany pôvodne obvinených procesné úkony smerujúce k odstráneniu pre nich nežiaducich právnych dôsledkov, ktoré by v prípade neexistencie uvedeného nezákonného postupu štátu neboli potrebné; to jest úkony usilujúce o zastavenie trestného stíhania. Teda náklady konania vedúce k zastaveniu trestného stíhania, sú v príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia, nakoľko ním boli v podstate vyvolané. Je teda naplnená aj podmienka príčinnej súvislosti medzi podmienkami 1) a 2). Opačný výklad by bol v rozpore so zmyslom a účelom Zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko by jeden z dôsledkov uvedeného nezákonného postupu - vznik nákladov konania vedúceho k jeho reparácii - nebol napravený. Pokiaľ sa už sám zákonodarca rozhodol odškodniť osoby, voči ktorým bolo nezákonné vedené trestné stíhanie, nemožno mu podsúvať zámer, ktorý by nemal žiadny rozumný zmysel, t.j. že by vedome hodlal pripustiť existenciu nereparovateľnej škody vzniknutej týmto osobám v neskoršom konaní. Inak povedané, stav neodškodnenia týchto osôb by trval ďalej, akurát v inej kvantitatívnej podobe, čo by bolo nezmyselné, keď sa už zákonodarca rozhodol pristúpiť k odškodneniu týchto osôb.

Súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR 2.ÚS 25/2011-33, v ktorom ústavný súd zastáva názor, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, nielen zastavenie trestného stíhania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvinením, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť (§ 6 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z.) tak, ako bolo judikované všeobecnými súdmi, napríklad uznesenie NS SR sp.zn. 4Ncdo/15/2009, ale rovnaké dôsledky má aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Zmyslom a účelom Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je totiž stanoviť v súlade s článkom 46 ods.3 ústavy podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorý sa neskôr ukázal ako nezákonný,

najmä v tom prípade, ak bolo trestné konanie skončené uznesením, z ktorého je zrejmé, že predpoklad o tom, že sa dopustil trestného činu sa nenaplnil.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd priznal navrhovateľom 1/, 2/ náhradu škody vo výške 245,30 € pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v trestnom konaní:

-27. 3. 2013 - prevzatie a príprava obhajoby 65,08 € + DPH 13,02 = 78,10 €

-26.8.2013 -- účasť na výsluchoch 57,95 € + DPH 11,59 = 69,54 €

-30.10.2013 - preštudovanie vyšetrovacieho spisu 57,95 € + DPH 11,59 = 69,54 €

-paušálne náhrady (rok 2013) 23,43 €+DPH 4,69 = 28,12 €

Spolu 245,30€ nakoľko práve o túto sumu sa zmenšil ich majetok v súvislosti s vedením nezákonného trestného stíhania voči ich osobám, čo vyplýva aj z príjmového pokladničného dokladu založeného v súdnom spise (č.l. 12, 13).

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý bol v tomto konaní v celom rozsahu úspešný, priznal náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie práva proti odporcovi, ktorý v konaní úspešný nebol.

Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 427,-€ boli súdom priznané podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších zmien (ďalej len vyhlášky). Základnú sadzbu tarifnej odmeny súd určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky a priznal odmenu za úkony podľa § 14 ods. 1 písm. a), b) c) vyhlášky za tieto úkony:

- prevzatie a príprava zastúpenia 19. 12. 2013 21,58 €

- žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 19.12.2013 21,58 €

- návrh na začatie konania 18.7.2014 21,58 €

- účasť na pojednávaní 16.10.2014 21,58 €

- účasť na vyhlásení rozsudku 6.11.2014 10,79 €

- paušálne náhrady 2x 7,81 € + 3 x 8,04 € 39,74 €

- DPH 20 % 27,37 €

Spolu 164,22 €

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ trovy konania 164,22 € na účet právneho zástupcu navrhovateľov JUDr. Stopka JUDr. Blendovský JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., vedený v C., a.s., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie odporkyňa. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že ho zamietne. Vo svojom odvolaní poukazovala na to, že v predmetnej veci nebolo príslušným orgánom zistené také pochybenie, ktoré by zakladalo navrhovateľmi uplatnený nárok na náhradu škody v zmysle ust. zák. č. 514/2003 Z.z. Poverený príslušník OO PZ Čadca, ktorý navrhovateľom vzniesol obvinenie, následne ho zrealizoval, rozhodoval na základe dôkazov zabezpečených v trestnom konaní. Trestné konanie po analýze dôkazov skončilo zákonným spôsobom. Skutočnosť, že trestné stíhanie navrhovateľov bolo rozhodnutím prokurátorky Okresnej prokuratúry Čadca zo dňa 19.11.2013 zastavené, nezakladá predpoklad na uplatnenie si nároku na náhradu škody. Vznesenia obvinenia pre trestný čin konkrétnej osobe nie je rozhodnutie o vine, ale opatrenie smerujúce k tomu, aby orgány činné v trestnom konaní, v priebehu konania zistili skutkový stav. Až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor pre dokazovanie v prípravnom konaní. Bolo by nelogické predpokladať, že pri vznesení obvinenia musí byť trestný čin jednoznačne preukázaný, keďže práve toto je cieľom následného vyšetrovania

ako i prípadného súdneho rozhodnutia. Právo na náhradu škody v zmysle § 6 cit. zákona sa zakladá na podmienke, že rozhodnutie bolo zrušené ako nezákonné. Rozhodnutím príslušného orgánu, v ktorom konštatuje nezákonnosť rozhodnutia, je súd v konaní viazaný, a nemôže prípadnú nezákonnosť rozhodnutia posudzovať ako predbežnú otázku. Konštatoval, že v tomto prípade nie sú naplnené podmienky zodpovednosti štátu zastúpeného Ministerstvom vnútra SR. Vzhľadom na to, že uznesenie povereného príslušníka OO PZ Čadca nebolo príslušným orgánom zrušené z dôvodu nezákonnosti, nie je možné žiadať náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z.

K odvolaniu odporkyne proti rozsudku súdu prvého stupňa podali písomné vyjadrenie navrhovateľa v 1/ a 2/ rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhovali odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť. Zároveň si uplatnili náhradu trov odvolacieho konania v sume 35,96 eur. Vo svojom vyjadrení poukazovali na to, že každý má právo na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle článku 46 ods. 3 Ústavy SR. K uplatneniu práva na náhradu škody došlo navrhovateľmi z dôvodu rozhodnutí vydaných orgánmi činnými v trestnom konaní. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Ide o objektívnu zodpovednosť štátu za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát sa takejto zodpovednosti nemôže zbaviť. Zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade zastavenia trestného stíhania. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania. Rozhodovanie súdov sa ustálilo na názore, že v prípade, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má základné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 194/2010). Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania, tzn. že podstata nároku na náhradu škody sa viaže na samotný výsledok trestného stíhania. Je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že občan čin nespáchal a trestné stíhanie, ktoré sa proti vedie, nemalo byť začaté a teda v rámci spoločnosti utrpel ujmu, ktorú by ako poškodený mal mať nahradenú. Navrhovateľom v danom prípade vznikla škoda na trovách právneho zastúpenia, na ktoré majú nárok nielen podľa ust. § 18 cit. zákona, ale aj na základe Nálezu Ústavného súdu ČR zo dňa 01.07.2003 č.j. I ÚS 513/2002. V konkrétnom prípade boli kumulatívne splnené všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorými sú nezákonné rozhodnutie, škoda a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Sú presvedčení, že v predmetnom prípade sú naplnené všetky zákonom požadované podmienky pre priznanie tohto druhu nároku. Voči navrhovateľom bol rozhodnutím Prezídia PZ začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie. Navrhovateľa si zvolili obhajcu z radov advokátov, využili zákonom stanovené opravné prostriedky a neskôr bolo trestné stíhanie Okresnou prokuratúrou v Čadci zastavené z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchali obvinení, čo má z hľadiska osobitného predpisu upravujúceho predmetný druh zodpovednosti rovnaké účinky ako zrušenie nezákonného rozhodnutia. V dôsledku trestného stíhania vznikla navrhovateľom škoda predstavujúca náhradu trov právneho zastúpenia, na nahradení ktorej navrhovateľa bezvýsledne vyzvali odporcu v rámci zákonov upraveného konania predbežným prerokovaním a náhrady, a preto sa následne domáhali náhrady škody súdnou cestou.

Napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojitosti s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania po prejednaní veci v odvolacom konaní, odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. §219 ods. 1,2 O.s.p.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení vyjadrení účastníkov konania v rámci odvolacieho konania sa v celom rozsahu stotožnil s podrobným odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, a preto sa obmedzuje v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu len na skonštatovanie správnosti dôvodov prvostupňového rozhodnutia. Odvolací súd navyše konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. , veľmi prehľadne v písomnom vyhotovení rozhodnutia citoval ustanovenia zák. č. 514/2003 Z.z. , pričom jasne odôvodnil , z ktorých ustanovení vychádzal pri právnom posúdení veci a v akých súvislostiach so zisteným skutkovým stavom.

Odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne také zásadné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvého stupňa nebol zaoberal a s ktorými by sa jasne nevyporiadal pri odôvodňovaní svojho rozsudku.

S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácie odvolateľa, na ktorej založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania, odvolací súd aplikoval ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. , § 151 O.s.p. V odvolacom konaní odvolateľ , teda odporkyňa úspešná nebola, navrhovatelia si uplatnili trovy odvolacieho konania v súvislosti s podaným písomným vyjadrením k odvolaniu odporkyne. Uplatnili si trovy právneho zastúpenia, ktoré spočívali v jednom úkone právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu v sume 21,58 eur, režijný paušál 8,39 eur a 20% DPH 5,99 eur, boli vyčíslené v súlade s Vyhláškou č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov pri poskytovaní právnych služieb v znení neskorších zmien.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny ďalší opravný prostriedok.